

(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

**RÅDETS RAMMEAFGØRELSE 2004/68/RIA
af 22. december 2003
om bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 29, artikel 31, stk. 1, litra e), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ⁽³⁾ bedst kan gennemføres, konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors og Europa-Parlamentets beslutning af 11. april 2000 omfatter eller opfordrer til gennemførelse af lovgivning til bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, herunder fælles definitioner, fælles regler for, hvad der er strafbart, samt fælles sanktioner.
- (2) Rådets fælles aktion 97/154/RIA af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn ⁽⁴⁾ og Rådets afgørelse 2000/375/RIA af 29. maj 2000 om bekæmpelse af børnepornografi på internettet ⁽⁵⁾ bør følges op af yderligere lovgivning, som kan tage højde for de divergerende juridiske måder at anskue problemet på i medlemsstaterne og bidrage til yderligere udvikling af et effektivt retligt og politimæssigt samarbejde til bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.
- (3) Europa-Parlamentet gentager i sin beslutning af 30. marts 2000 om meddelelsen fra Kommissionen om iværksættelse af foranstaltninger til bekæmpelse af børnesexturisme, at børnesexturisme er en strafbar handling, der er nært forbundet med seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, og opfordrer Kommissionen til at forelægge Rådet et forslag til en rammeafgørelse til fastsættelse af mindsteregler for gerningsindholdet i disse strafbare handlinger.
- (4) Seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi udgør alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og barnets grundlæggende ret til en harmonisk opvækst og udvikling.

- (5) Børnepornografi, som er en særdeles alvorlig form for seksuel udnyttelse af børn, forekommer stadigt hyppigere og spredes takket være ny teknologi og internettet.
- (6) Det betydningsfulde arbejde, der udføres af internationale organisationer, bør suppleres af Den Europæiske Union.
- (7) Det er nødvendigt, at der gribes ind over for alvorlige forbrydelser som seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, idet der anlægges en vidtspændende strategi, hvori de grundlæggende elementer i strafferetten, som er fælles for alle medlemsstater, bl.a. effektive sanktioner, der står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen, og som har afskrækkende virkning, udgør en helhed sammen med det bredest mulige retlige samarbejde.
- (8) I overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet begrænser denne rammeafgørelse sig til det minimum, der er påkrævet for at opfylde disse målsætninger på europæisk plan, og går ikke ud over, hvad der er nødvendigt til dette formål.
- (9) Der bør indføres sanktioner over for gerningsmændene til sådanne lovovertrædelser, som skal være tilstrækkeligt strenge til, at seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi bliver omfattet af de instrumenter, der allerede er vedtaget til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, som f.eks. Rådets fælles aktion 98/699/RIA af 3. december 1998 vedrørende hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning, beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold ⁽⁶⁾ og Rådets fælles aktion 98/733/RIA af 21. december 1998 om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater ⁽⁷⁾.
- (10) Bekæmpelsen af seksuel udnyttelse af børn forudsætter på grund af sin særlige karakter, at medlemsstaterne i deres lovgivning indfører strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning. De bør tillige være afpasset efter de aktiviteter, juridiske personer udøver.

⁽¹⁾ EFT C 62 E af 27.2.2001, s. 327.

⁽²⁾ EFT C 53 E af 28.2.2002, s. 108.

⁽³⁾ EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 63 af 4.3.1997, s. 2.

⁽⁵⁾ EFT L 138 af 9.6.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 333 af 9.12.1998, s. 1. Ændret ved rammeafgørelse 2001/500/RIA (EFT L 182 af 5.7.2001, s. 1).

⁽⁷⁾ EFT L 351 af 29.12.1998, s. 1.

- (11) Ofre, som er børn, skal afhøres på en måde, der er tilpasset deres alder og udvikling, med henblik på efterforskning og retsforfølgning for lovovertrædelser, der henhører under denne rammeafgørelse.
- (12) Denne rammeafgørelse berører ikke Fællesskabets beføjelser.
- (13) Denne rammeafgørelse bør bidrage til at bekæmpe seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi ved at supplere de instrumenter, der allerede er vedtaget af Rådet, som f.eks. fælles aktion 96/700/RIA af 29. november 1996 vedrørende et tilskyndelses- og udvekslingsprogram til bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn ⁽¹⁾, fælles aktion 96/748/RIA af 16. december 1996 om udvidelse af Europols Narkotikaenheds mandat ⁽²⁾, fælles aktion 98/428/RIA af 29. juni 1998 om oprettelse af et europæisk retligt netværk ⁽³⁾, fælles aktion 96/277/RIA af 22. april 1996 om udveksling af retsmedsmand som forbindelsespersoner med henblik på at forbedre det retlige samarbejde mellem Den Europæiske Unions medlemsstater ⁽⁴⁾, og fælles aktion 98/427/RIA af 29. juni 1998 om god praksis i forbindelse med gensidig retshjælp i straffesager ⁽⁵⁾ samt retsakter vedtaget af Det Europæiske Råd og Rådet, som f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 276/1999/EF af 25. januar 1999 om vedtagelse af en flerårig EF-handlingsplan til fremme af mere sikker anvendelse af Internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net ⁽⁶⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 293/2000/EF af 24. januar 2000 om vedtagelse af et EF-handlingsprogram (Daphne-programmet) (2000-2003) om forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder ⁽⁷⁾ —
- ii) en virkelig person, der ser ud som et barn, og som er involveret eller deltager i den adfærd, der er nævnt i nr. i)
- iii) realistiske billeder af et ikke-eksisterende barn, der er involveret eller deltager i den adfærd, der er nævnt i nr. i)
- c) »edb-system«: enhver anordning eller gruppe af indbyrdes forbundne eller relaterede anordninger, hvoraf en eller flere, via et program, udfører automatisk databehandling
- d) »juridisk person«: enhver enhed, der har denne status i henhold til den nationale ret, der finder anvendelse, dog ikke stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser samt offentligretlige internationale organisationer.

Artikel 2

Lovovertrædelser vedrørende seksuel udnyttelse af børn

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende forsætlige adfærd er strafbar:

- a) tvinge et barn til prostitution eller for deltagelse i pornografiske optrin eller drage fordel af eller på anden måde udnytte et barn til sådanne formål
- b) hverve et barn til prostitution eller til deltagelse i pornografiske optrin
- c) tage del i seksuelle aktiviteter med et barn, hvor
- i) der gøres brug af tvang, magt eller trusler
- ii) der gives penge eller andre former for aflønning eller erkendtlighed som modydelse for barnets deltagelse i seksuelle aktiviteter, eller
- iii) der er tale om misbrug af en anerkendt position med hensyn til tillid, myndighed eller indflydelse i forhold til barnet.

VEDTAGET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

Artikel 1

Definitioner

I denne rammeafgørelse forstås ved:

- a) »barn«: en person under atten år
- b) »børnepornografi«: pornografisk materiale, der visuelt afbilder eller forestiller
- i) et virkeligt barn, der er involveret eller deltager i eksplicit seksuel adfærd, herunder seksuelt pirrende fremvisning af et barns kønsorganer eller pubesområde, eller

⁽¹⁾ EFT L 322 af 12.12.1996, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 342 af 31.12.1996, s. 4.

⁽³⁾ EFT L 191 af 7.7.1998, s. 4.

⁽⁴⁾ EFT L 105 af 27.4.1996, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 191 af 7.7.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 33 af 6.2.1999, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT L 34 af 9.2.2000, s. 1.

Artikel 3

Lovovertrædelser vedrørende børnepornografi

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende uretmæssige, forsætlige adfærd er strafbar, uanset om der anvendes et edb-system som hjælpe-middel:

- a) fremstilling af børnepornografi
- b) distribution, spredning eller transmission af børnepornografi
- c) udbydelse eller tilrådgivelsesstilling af børnepornografi
- d) anskaffelse eller besiddelse af børnepornografi.

2. En medlemsstat kan lade strafansvar bortfalde ved de former for børnepornografisk adfærd, som er omhandlet i:

- a) artikel 1, litra b, nr. ii), hvis en virkelig person, der ser ud som et barn, faktisk var 18 år eller derover på tidspunktet for afbildningen
- b) artikel 1, litra b, nr. i) og ii), hvis billeder af børn, der har nået den seksuelle lavalder, fremstilles og besiddes med disses samtykke og udelukkende til deres eget private brug. Selv om der er givet samtykke, skal dette ikke anses for gyldigt, hvis det er opnået ved misbrug af for eksempel højere alder, stilling eller status, større modenhed eller erfaring eller ofrets afhængighed af lovovertræderen
- c) artikel 1, litra b, nr. iii), hvis det kan godtgøres, at det pornografiske materiale er fremstillet og besiddes af producenten udelukkende til eget private brug, og såfremt intet af det i artikel 1, litra b), nr. i) og ii) nævnte pornografiske materiale er blevet anvendt til fremstilling deraf, og såfremt fremstilling af materialet ikke indebærer nogen risiko for, at det kan spredes.

Artikel 4

Anstiftelse, medvirken, tilskyndelse og forsøg

- 1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at anstiftelse, medvirken eller tilskyndelse til at begå de i artikel 2 og 3 omhandlede lovovertrædelser er strafbart.
- 2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at forsøg på at udvise den i artikel 2 og artikel 3, stk. 1, litra a) og b), omhandlede adfærd er strafbart.

Artikel 5

Sanktioner og skærpende omstændigheder

- 1. Med forbehold af stk. 4 træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der for de i artikel 2, 3 og 4 omhandlede lovovertrædelser kan idømmes maksimumsstraffe på mindst et til tre års fængsel.
- 2. Med forbehold af stk. 4 træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende lovovertrædelser kan straffes med en maksimumsstraf på mindst fem til ti års fængsel:
 - a) de i artikel 2, litra a), omhandlede lovovertrædelser, der består i at »tvinge et barn til prostitution eller til at deltage i pornografiske optrin«, samt de i artikel 2, litra c), nr. i), omhandlede lovovertrædelser
 - b) de i artikel 2, litra a), omhandlede lovovertrædelser, der består i at »drage fordel af eller på anden måde udnytte et barn til sådanne formål«, og de i artikel 2, litra b), omhand-

lede lovovertrædelser, for så vidt de i begge tilfælde vedrører prostitution, når mindst én af følgende omstændigheder foreligger:

- offeret er efter national lovgivning et barn under den seksuelle lavalder
- lovovertræderen har forsætligt eller på uforsvarlig vis bragt barnet i livsfare
- lovovertrædelserne er begået med brug af grov vold eller har forvoldt barnet alvorlig skade
- lovovertrædelserne er begået inden for rammerne af en kriminel organisation som defineret i fælles aktion 98/733/RIA, der gør det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater, uanset den strafferamme, der er fastsat deri

- c) de i artikel 2, litra a), omhandlede lovovertrædelser, der består i at »drage fordel af eller på anden måde udnytte et barn til sådanne formål«, og de i artikel 2, litra b), omhandlede lovovertrædelser, for så vidt de i begge tilfælde vedrører pornografiske optrin, og de i artikel 2, litra c), nr. ii), artikel 2, litra c), nr. iii), artikel 3, stk. 1, litra a), artikel 3, stk. 1, litra b), og artikel 3, stk. 1, litra c), omhandlede lovovertrædelser, hvis offeret efter national lovgivning er et barn under den seksuelle lavalder, og når mindst én af de omstændigheder, der er nævnt i litra b), andet, tredje og fjerde led, foreligger.

- 3. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for, hvis det er relevant, at sikre, at en fysisk person, der er blevet dømt for en af de i artikel 2, 3 eller 4 omhandlede lovovertrædelser midlertidigt eller permanent forhindres i at udøve aktiviteter, der indebærer tilsyn med børn.

- 4. Hver medlemsstat kan fastsætte andre sanktioner, herunder ikke-strafferetlige sanktioner eller foranstaltninger, for adfærd vedrørende børnepornografi, som omhandlet i artikel 1, litra b), nr. iii).

Artikel 6

Juridiske personers ansvar

- 1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan holdes ansvarlige for en af de i artikel 2, 3 og 4 omhandlede lovovertrædelser, der for at skaffe dem vinding, er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person, baseret på:

- a) beføjelser til at repræsentere den juridiske person, eller
- b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller

c) beføjelse til at udøve intern kontrol.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person kan kendes ansvarlig, hvis utilstrækkeligt tilsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå en af de i artikel 2, 3 og 4 omhandlede lovovertrædelser for at skaffe den juridiske person vinding.

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker til en lovovertrædelse som omhandlet i artikel 2, 3 og 4.

Artikel 7

Sanktioner over for juridiske personer

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der over for en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 6, stk. 1, kan iværksættes sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, og som kan indbefatte andre sanktioner som f.eks.:

- a) udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud
- b) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve erhvervsvirksomhed
- c) anbringelse under retsligt tilsyn
- d) likvidation efter retskendelse, eller
- e) midlertidig eller permanent lukning af forretningssteder, der er blevet brugt til at begå lovovertrædelsen.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der over for en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 6, stk. 2, kan iværksættes sanktioner og foranstaltninger, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning.

Artikel 8

Straffemyndighed og retsforfølgning

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at fastlægge sin straffemyndighed med hensyn til en af de i artikel 2, 3 og 4 omhandlede lovovertrædelser, når

- a) lovovertrædelsen helt eller delvis er begået på den pågældende medlemsstats område
- b) gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat, eller
- c) lovovertrædelsen er begået til fordel for en juridisk person, som har sit hjemsted på den pågældende medlemsstats område.

2. En medlemsstat kan beslutte, at den ikke eller kun i særlige tilfælde eller under særlige omstændigheder vil anvende de regler om straffemyndighed, der er fastsat i stk. 1, litra b) og c), når lovovertrædelsen er begået uden for dens område.

3. En medlemsstat, som i henhold til sin lovgivning ikke udleverer sine egne statsborgere, træffer de nødvendige foranstaltninger for at fastlægge sin straffemyndighed og i givet fald rejse straffesag med hensyn til en af de i artikel 2, 3 og 4 omhandlede lovovertrædelser, når lovovertrædelsen er begået af en af dens egne statsborgere uden for dens område.

4. Medlemsstater, der beslutter at anvende stk. 2, underretter Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen herom og anfører, når det er relevant, de særlige tilfælde eller omstændigheder, hvor beslutningen gælder.

5. Hver medlemsstat sikrer, at dens straffemyndighed omfatter situationer, hvor en lovovertrædelse i henhold til artikel 3 og, i det omfang det er relevant, artikel 4, er begået ved hjælp af et edb-system, hvortil der er opnået adgang fra medlemsstatens område, uanset om edb-systemet befinder sig på dens område.

6. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at muliggøre retsforfølgning i overensstemmelse med national ret af i det mindste de groveste af de lovovertrædelser, der er omhandlet i artikel 2, efter at offeret har nået myndighedsalderen.

Artikel 9

Beskyttelse af og hjælp til ofre

1. Medlemsstaterne fastsætter, at efterforskning og retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelser, der er omfattet af denne rammeafgørelse, ikke afhænger af, om offeret for en lovovertrædelse indgiver anmeldelse eller klage, i det mindste i de tilfælde, hvor artikel 8, stk. 1, litra a), finder anvendelse.

2. Ofre for en lovovertrædelse som omhandlet i artikel 2 bør betragtes som særligt udsatte ofre i henhold til artikel 2, stk. 2, artikel 8, stk. 4, og artikel 14, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager (¹).

3. Hver medlemsstat træffer alle mulige foranstaltninger for at sikre passende hjælp til ofrets familie. Navnlig anvender hver medlemsstat, når det er hensigtsmæssigt og muligt, artikel 4 i denne rammeafgørelse, på den pågældende familie.

Artikel 10

Geografisk anvendelsesområde

Denne rammeafgørelse gælder for Gibraltar.

(¹) EFT L 82 af 22.3.2001, s. 1.

Artikel 11

Ophævelse af fælles aktion 97/154/RIA

Fælles aktion 97/154/RIA ophæves.

Artikel 12

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme denne rammeafgørelse senest den 20. januar 2006.
2. Medlemsstaterne meddeler senest den 20. januar 2006 Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen teksten til de retsforskrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der pålægges dem ved denne rammeafgørelse, i national ret. På baggrund af en rapport udarbejdet af Kommissionen ud

fra disse oplysninger undersøger Rådet senest den 20. januar 2008, om medlemsstaterne har efterkommet denne rammeafgørelse.

Artikel 13

Ikrafttræden

Denne rammeafgørelse træder i kraft på datoen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. december 2003.

På Rådets vegne

A. MATTEOLI

Formand
